

2015

č.8



Červená se linula záře na letošním táboráku
zažehnutém na táboře u Vývozního rybníka u Telče.

Pozvánka

Sejdeme se ve středu 2. září v 17:00 u Selima ve Středoklukách, Lidická 35, žlutý dům vedle koupaliště. Autobusy linka 22, 23 a 58 odjíždějí ze stanice metra Nádraží Veveslavín v 15:20, 15.43, 16:15, 16:25, 16.33, 16.53, 17:23, 18.25, 18.55. Jízda trvá půl hodiny. Vystoupit ve stanici Středokluky, prvního člověka se zeptat kudy ke koupališti a jít 7 minut pěšky. Kdo chce přijít pomoci s přípravou, tak se sejdeme u autobusu, který odjíždí v 15:43.

Zápis



Sešli jsme se v chladivém stínu restaurace Klamovka ve stejnojmenném parku. Přes období dovolených byla účast úctyhodná: **Bobánek, Jakub, Pacík, Pegas, Kost'a, Přemík, Bob, Styda, Hakim, Mahu, Petr, Zbyněk.**

Omluvili se:

Zdravím účastníky tropické prvostředy. Odpoledne druhého dne vyšetřování ve FNKV mě přešla chuť na dvě hodiny v dopravních prostředcích hl.m.Prahy při dnešních teplotách.

Byť je v mezidobí občerstvení s přáteli. Takže mne omluvte. Je to i pro vaše dobro neboť mě dnes ráno napumpovali do žil nějakou radioaktivitu a zářím. Hezky si to užijte. **Yško**

Kačka se omluvil **Jakubovi** ve vlaku a ten to vyřídil.

Ahoj! Omlouvám se ze schůzky, jsem s vnučkami na dovolené. Keep **JOB**



Atmosféru schůzky zachytil opět Přemík na svých fotografiích. Debata byla velmi různorodá, dokonce i politická, takže o tom nemá smysl psát. Zajímavá byla diskuse o Izraeli a židovství vůbec.



Bobínek, Mahu, Kost'a





Bob, Kost'a, Bobínek, Styda



Pacík, Pegas, Petr



Zbyněk, Kost'a, Bobánek, Hakim

Přemík poslal dodatečně fotografie z červencové schůzky u Kačky:



1.7.2015 Pervostřededčníci u Kačky



Zleva sedící: Přemík, Chingo, Cancidlo, Lenka a stojící: Rejp, Foki, Jakub, Pegas, Zub, Kačka a Pacík



Kačka, Chingo, Jakub



Zub a Přemík



Pacík, Reyp, Foki

Vtipy



Přijde chlap na chirurgii:

Doktor: "Tak co máte za problém?"

Pacient: "Já si o sobě myslím, že jsem můra."

Doktor: "No to vypadá na závažný problém, ale to tady neléčíme, tady jste na chirurgii."

Pacient: "Když tady se svítilo."



"Pokud se někdy ztratíte v lese, kompas vám pomůže ztratit se víc na sever."

DIALOG PŘED SVATBOU ... ↓

ONA: ahoooj!
ON: nooo konečně!
ONA: chceš, abych odešla?
ON: ne, ne, ti hrabe? už jen ta představa je hrozná!
ONA: miluješ mě?
ON: samozřejmě, celé dny a noci.
ONA: a podvádíš mě někdy?
ON: ne, nikdy, proč se tak hloupě ptáš?
ONA: a budeš mě líbat?
ON: jasně, při každý příležitosti!
ONA: a byl bys schopný mě někdy praštit?
ON: si se zbláznila, vždyť víš, jaký jsem!
ONA: můžu ti důvěřovat?
ON: ano.
ONA: miláčku!

DIALOG PÁR LET PO SVATBĚ ... 😊

... přečti si to zespoda nahoru ... ↑

Letošní táborák

Letošní tábor Pětky se velmi povedl, jak ukazuje fotografie **Přemíka**:



Promluva k táboráku (Reyp)

Sestry a bratři, vážení rodiče a přátelé Pětky,

sedíme tady kolem táborového ohně, který byl právě slavnostně zapálen, a to je dobrá chvíle pro určitá zamyšlení. Proto mi dovoluňte, abych nyní několika slovy naznačil jejich možný obsah.

Táborový oheň

Tábor je vrcholem roční činnosti skautského oddílu a velký táborák je pak vyvrcholením tábora. Proč právě táborový oheň? To je dáno tradicí, dokonce možno říci i historií. Oheň byl tím živlem, který si pradávni lidé dokázali jako jediný živý tvor této planety tak trochu „přivlastnit“, a tím se výrazně odlišit od ostatních. Lze bez nadsázky říci, že oheň z nás udělal to, čím dneska jsme, tedy civilizované a kulturní tvory. Díky bouřlivému rozvoji nových technologií se nám význam ohně pro člověka trochu skrývá, ale stačí málo, jen aby si příroda trochu zařádila, a naše technické vymoženosti přestávají fungovat. A pak, abychom vůbec měli šanci přežít, nezbyvá než se vracet k prázákladům naší civilizace, což se bez možnosti rozdělat oheň neobejde.

A i když nemůžeme být na svoji civilizovanost a kulturnost jako lidstvo vždy příliš pyšní, je toho dost, na co být hrdi můžeme. A my skauti se snažíme, aby se ta lepší část naší lidské civilizace a kultury rozvíjela a převládala v co největší míře nad těmi horšími. K tomu směřují naše ideály, vyjádřené skautským zákonem, skautským slibem a snad také našimi skutky. „Skautské ideály spojují svět“, tak zní mezinárodní skautské heslo. A protože všichni skauti mají k ohni podobnou úctu a ve slavnostních a významných chvílích zapalují podobné táborové ohně, jako dneska my tady, je tento oheň také určitým symbolem vzájemnosti všech skautů světa.

Proto je pro nás každý „táborák“ něčím víc než jen posezením u ohníčku k uvaření oběda, neřku-li opečení špekáčků nebo pro zahřátí v sychravém počasí, proto s ním máme spojené určité rituály a tradice a platí mnoho nepsaných pravidel a tabu, jejichž každoroční ožívování je nutné. Je to také chvíle pro bilancování uplynulého času a hodnocení vlastních skutků, případně skládání slibů a pronášení významných plánů a závazků do budoucna. Nebo také jen pro tichou meditaci. Oheň je čistý živel a v jeho plamenech je možné zahlédnout různé obrazy, které mohou probouzet naši fantazii. A tak je možné být u táboráku mezi svými sestrami a bratry, přáteli a blízkými a sdílet s nimi tu výjimečnou atmosféru slavnostní chvíle a zároveň být sám, se svými myšlenkami a emocemi.

Ať nám toto poselství a kouzlo táborového ohně nikdy nezevšední!

Stoleté výročí

Letošním rokem vyvrcholily oslavy a vzpomínkové akce 100 let vzniku Pětky. Všechno to začalo v roce 1913 u Vinohradské vodárenské věže, kde se sešlo pět kamarádů se zájmem o skauting, tehdy žhavou novinku v mládežnickém a tělovýchovném hnutí. K nim přišel jistý devatenáctiletý **Jaroslav Novák** a začal s nimi spolupracovat v touze uplatnit v praxi Základy junáctví, sepsané **A. B. Svojsikem**, podle principů lorda **Badena Powella**, **E. T. Setona** a modifikované českými zkušenostmi Sokola. Na té Vinohradské vodárenské věži byla letos na jaře, na památku této události, umístěna pamětní deska. A protože z těch pěti chlapců se pod **Novákovým** vedením vyvinul skautský oddíl s číslem 5, znamená to, že pozdější 5. oddíl vodních skautů a posléze i přístav trvá prakticky bez přestávky celé století.

K tomuto výročí se konaly již ve výročním roce další akce. Byla to výstava „Sto let na dobré stopě“ o historii Pětky v Muzeu Kampa s vernisáží na den sv. Jiří, patrona skautů, setkání generací v Tróji 8. května a doprovodné programy v Městské knihovně, kde byla také výstava literárního díla J. Nováka - **Brat'ky**. Dále druhou sobotu po první středě v červnu výroční nižborský táborák, tentokrát výjimečně na Křivoklátě. Splutí Berounky bylo ale nutno kvůli povodni zrušit. K tomuto táboráku byl na místě vztyčen také pamětní stožár, který před tím stál na Kampě na náplavce u muzea, ale velká voda ho skácela. Protože to ale přežil, byl vyloven, očištěn, vlajky byly vyprány. Od té doby již podruhé stojí přes prázdniny ve Výbrnici u srubu, před kterým se koná každoročně nižborský táborák. Tam byl také letos dopraven menhir-kámen, který by se měl stát památkem na **Brat'ku** a na někdejší skautskou rezervaci. K tomu by mělo dojít příští rok při tradičním táboráku. A tím zřejmě veškeré oslavy skončí.

Ještě se však stalo mezitím několik dalších událostí. Především vyšla kniha „Skautský oddíl“, kterou sestavil Roman Šantora řečený **Bobo** a vydalo ústředí Junáka. Kniha je stále ještě v prodeji. Tato kniha pojednává o **Brat'kově** Pětce a **Jestřábově** Dvojce, dvou oddílech, které fungují celých těch 100 let a mají mnoho společného a ještě více rozdílného ve své historii, takže jsou zdrojem inspirace a poučení i pro dnešní generaci skautů. Tento **Bobo** pak uspořádal, pod hlavičkou Institutu A.B.S., besedu o **Brat'kovi** a jeho odkazu se třemi významnými Pětkaři – **Chingem**, **Cancítkem** a **Dalmem**. K 50 letům od úmrtí **Brat'ky** uspořádali Ústečáci vzpomínkový večer v loděnici, kde tento oddíl, poslední „dítě“ **Brat'ky**, založené po jeho vypovězení z Prahy do Ústí nad Labem, působil pod hlavičkou jachetního klubu TJ Chemička Ústí. Vzpomínkového večera se zúčastnila i oldskautská delegace Pětky z Prahy.

Všechny vyjmenované akce, s výjimkou vydání knihy, proběhly vlastní aktivitou nás Pětkařů, s minimální účastí druhých, v Pětce nezainteresovaných osob. V tom se projevila naše velká výhoda, kdy všechny generace Pětkařů se ke svému přístavu hlásí a jsou schopné přispět pro zdar společného díla. Proto všem zúčastněným patří naše společné poděkování.

A velmi důležitou akcí bylo také uspořádání finanční sbírky mezi Pětkaři, která vynesla nejen prostředky na pokrytí nezbytných nákladů oslav, ale zbylo i dostatek peněz na podporu další činnosti oddílů. Zatím poslední, na co tyto prostředky byly použity, je podpora účasti našich delegátek na letošním Světovém jamboree v Japonsku. A k tomu jim přejeme nejen „Dobrý vítr do plachet“, ale také, aby nám odtamtud přivezly něco na trvalou památku, třeba písničku k táboráku, kterou si budou zpívat naši následovníci ještě za sto let.

Odcházení

Protože nic na světě netrvá věčně a ani lidský život není nekonečný, je smutnou, ale nezbytnou skutečností, že nás naši nejstarší sestry a bratři opouštějí a odcházejí do věčných skautských lovišť, v případě nás vodních skautů nejspíš kamsi do mořských hlubin. A tam, v „podmořské temné sluji“ skončil 29. června i asi nejstarší Pětkař, Jaromír Klika, kterého nejen skauti znali pod přezdívkou **Bob**. Bylo mu 96 let. Jak řekl na rozloučení ve Strašnickém krematoriu **Pacík**, zůstane navždy mezi námi v Pětce už třeba proto, že už jeho dědeček i otec aktivně spolupracovali s **A.B.Svojsíkem** při vzniku skautingu v Čechách. **Bob** sám do 5. oddílu vstoupil v roce 1933 a prožil s ním mnoho významných podniků, včetně účasti na Jamboree v Holandsku v roce 1937.

Za 2. světové války se pak aktivně zúčastnil odbojové činnosti v družině Zbojník, založené staršími Pětkaři, a později v tzv. Zpravodajské brigádě, kde byl jedním z velitelů v Pražském povstání. Za tuto činnost a za celoživotní věrnost skautským ideálům obdržel několik státních i junáckých vyznamenání, včetně Řádu čestné lilie v trojlístku. **Bob** byl výborným lékařem a také filatelistou. Naposled byl mezi námi v Troji na setkání generací. Byl jistým způsobem legendou, protože na všechny skautské akce chodil důsledně ve svém starém skautském kroji. Jeho život byl pestrý a vždy postavený na poctivém dodržování skautských zásad. Vždycky věřil, že Pětka bude opět tím slavným a všestranně kvalitním skautským seskupením, jako za kapitána **Bratřky**. A to budiž pro nás jeho poselstvím.

Přemík pořídil fotografii z posledního našeho rozloučení s **Bobem Klikou**:





Kromě Pětky, za kterou se s **Bobem** rozloučil **Pacík**, se s **Bobem** loučili i odbojáři a čestnou salvou také jednotka ČS armády, která u rakve stála čestnou stráž..

A teď zpět k veselejší části, a sice k programu rodičovského dne na táboře, kterou zachytil na fotografiích **Reyp**.

Velryba se obzvláště povedla.















Reypovy fotografie nástupu, zapálení ohně a výstupů dokumentují úroveň našeho dnešního oddílu. Není to špatné, že ano. Kapitanátu musíme jen gratulovat.

Mužstva (nebo ženstva?) na nástupu



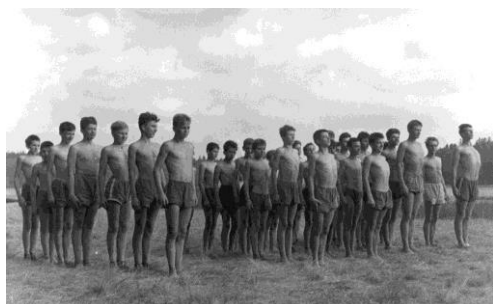








Listárna



U fotek z táborů v Plaváčku č. 6_2015 se domnívám, že neodpovídají uvedená data. Přišel jsem do oddílu na konci roku 1957, po táboře na Souši a rok předtím byla Holná, takže v r. 1956. Tím pádem Slapy musely být před rokem 1956. A myslím, že takto byly tábory i na panelu na výstavě. **Yško**

Ano, **Yško**, máš Pravdu. V popiskách obou fotografií rozcviček je chyba. Roky jsou správně tak, jak jsi napsal: Slapy 1955, Holná 1956, **Pacík**

Ahoj vespolek,

na **Ceefov** žádost jsem zpracoval materiál o vztahu Pětky ke skautskému kroji, jak jsem ho vyvodil z historických fotografií, jak jsem ho zažil v dobách své aktivní oddílové činnosti, jak jsem o něm, možná zcela nesprávně, informován od mladších generací a nakonec jak to chápu trochu všeobecně. Jak to v podobných případech bývá, trochu jsem se rozmáchl, tak jsem se to snažil v druhé části shrnout a dát tomu obecnější polohu. Nevím, jestli to bude využitelné k účelu, pro který to **Ceef** potřebuje, čímž se mu předem omlouvám. Ale celkem jsem to pochopil také tak, že je to podnět k zamyšlení se nad jedním, někdy jen formálním, ale svým způsobem dost významným momentem v životě Pětky, který v sobě koncentruje a formalizuje určitou část jakési Pětkařské filosofie (s trochou nadsázky), jak se vyvíjela za těch sto let.

Pročež vás žádám, abyste, máte-li v tomto letním čase vůbec chuť a možnost, se na to podívali a v případě nesouhlasu nebo nějakých připomínek dali vědět mně a **Ceefovi**, který by s tím rád argumentoval proti požadavku použití základní krojové košile a nikoli haleny neboli blůzy na kurzu, kterého se zúčastní koncem srpna. Pro použití je samozřejmě připraveno maximálně to "shrnutí". "Historická sonda" je jakýmsi obšírným východiskem, vyplývajícím z povrchního posouzení historických fotek. Potřebovalo by to studium archivních materiálů, včetně **Bratřkových** článků v Junáku atd. Na to zatím čas nemám a podklady taky ne. Ale určitě by to bylo zajímavé a inspirující.

V první etapě by k tomuto tématu mohla proběhnout diskuse, protože co člověk to názor, ze které bychom měli trochu jasněji v obecném pětkařském postoji k dané věci.

Tak s přáním trochu méně žhavého léta

Reyp

Historická sonda: Pětka a skautský kroj (Reyp)

To co zde uvádím není žádný přesný historický přehled vztahu Pětky (5. oddílu vodních skautů, později přístavu) ke skautskému kroji. Ten by musel zpracovat historik na základě dostupných archivních dokladů, osobních vzpomínek a zejména fotografického materiálu. Ale

z toho, co jsme nashromáždili pro účely výstavy, lze mnohé dovodit aspoň v lehce zevšeobecnujícím pohledu, ovlivněném vlastní zkušeností.

Za sto let fungování se Pětka, zprvu oddíl pozemních skautů, plně podřizovala krojovému standardu a vyskytovala se v jednotném oděvu především v období po 1. světové válce. Když se v roce 1933 změnila na oddíl vodních skautů, patřila dokonce, podle několika zprostředkovaných názorů pamětníků, k nejlépe odívaným oddílům. Z dobových fotografií to aspoň vyplývá. Tehdy se ale začíná projevat i určitý tvůrčí přístup k otázce stejnokroje. Zatímco na prvních obrázcích kráčí Pětka v kroji s tmavomodrými košilemi se šátky, šedými krátkými kalhotami a lodičkami na hlavách, na dalších obrázcích se slavnostní kroj už skládá z námořnické haleny bez šátku a kalhot ve stejné tmavě modré – námořnické modři - s bílým páskem, a na hlavách se objevují tmavé „ahojky“. Ty posléze nahrazují „ahojky“ bílé, ale na cestu do Jugoslávie a plavbu po Jordanu se Pětka vydává v úplně jiném oblečení. Tvoří je tmavě modrá košile se šátkem, bílé šortky a na hlavě kadetská čapka (dnes nazývaná „bonbonek“, které se posléze v oddíle říkalo také „sorbonka“ nebo familiérně „sejr“). Z toho vyplývá, že existovalo více variant kroje v Pětce. Ve slavnostním kroji s halenou a „ahojkou“ vyjela Pětka také v roce 1937 na světové Jamboree do Holandska, které si prodloužila o návštěvu Velké Británie. K tomuto kroji neodmyslitelně patřily modré podkolenky a bílé boty. Jak z fotek vyplývá, na vodácký výcvik měli kluci oblečena trička, či lépe nátělníky, pravděpodobně modré se žlutým nebo bílým lemem. Domnívám se, že by se mohla někde v Braťkově archivu nelézt nějaká jasnější zpráva o tom, jak byla otázka krojů v Pětce oficiálně řešena.

Po 2. světové válce, během které byly kroje ukryté hluboko ve skříních a jiných skrýších, ale činnost neochabovala, nastal druhý vrchol existence Junáka a Pětky samozřejmě také. Z oddílu se stává přístav s pěti, později třemi samostatnými oddíly a oddílem vlčat. Tehdy zavládla poměrně dobrá krojová kázeň a všichni používali oficiální verzi vodáckého kroje s tmavomodrou košilí se šátkem a bílou „ahojkou“, činovníci nosí lodičku. Tak také reprezentovala Pětka na Jamboree ve Francii v roce 1947. Někteří předváleční členové Pětky však při méně oficiálních příležitostech nadále nosí halenu, která jim asi připomíná dobu skvělých činů a krásných akcí před válkou, která změnila celý svět. V takovém kroji je také natáčen film Na dobré stopě, a to na táboře na Seči, kde Pětka zajišťuje zázemí a kompars.

Po tomto posledním vzepjetí přichází doba zákazů a pronásledování. **Braťka**, který před tím tak rád dbal na dobrou, ne-li nejvyšší úroveň oblečení u všech oddílů 5. přístavu (ještě na výpravě po Visle do Gdaňsku v roce 1948 pluje Pětka v kompletním kroji), ale náhle zcela obrací (na tábor Nad vodopády v roce 1949, už v ilegalitě, odjíždí „v civilu“) a vyžaduje důsledně opustit všechny skautské symboly, krojové součásti, vlajku a zkrátka vše co připomíná junáckou minulost oddílu a rází heslo, že „není důležité pod jakým praporem, ale jak oddíl své členy vede a vychovává“. A tak se celých dvacet let doby druhého zákazu Junáka Pětka vyskytuje prakticky bez krojů, resp. jen s náznakem jakéhosi jednotného oděvu. Ten byl reprezentován především čapkou (sorbonkou či sejrem, jak se v oddíle říkávalo), kterou dostával nováček při přijetí za rovnoprávného člena – plavčíka do oddílu, a neoficiálně, ale téměř stoprocentně, tzv. pláštíkem, rybkabem či fárákem, tedy gumovým rybářským kabátem v černé barvě (když si někdo z neznalosti pořídil pláštík v jiné barvě, např. zelený, nebo nosil igelitovou pláštěnku, byl předmětem posměšků, ale nebyl to žádný průšvih). Byl to velmi malebný pohled na až 30 postav od největšího dvoumetrového **Lud'ka** po posledního nejmenšího plavčíka, když mlčky kráčeli s bílými čapkami, v černých pláštících a s nahýma nohama (protože v šortkách) do vesnice nakoupit, tedy pokud bylo deštivé počasí. Jinak jsme nosili většinou zelené košile a šortky bez jakýchkoli nášivek a distinkcí, bez šátků, ale s čapkami vždy. Na některé zvláštní příležitosti, např. na putovní tábor po polském pobřeží Baltského moře, byly pořizeny jednotné modré polokošile, které pak ještě několik let fungovaly jako kroj, předávané nejstaršími, z oddílu odcházejícími, těm

nejmladším. Protože se však nedaly stejné polokošile později dokupovat, po několika sezónách vymizely a skončily v propadlišti dějin. Postupně se v oddíle vypěstoval i určitý uvědomělý odpor vůči každé uniformitě. Vždyť náš největší „nepřítel“, pionýrská organizace ČSM, do které jsme byli nuceni vstupovat povinně ve škole a doporučeně (kvůli krytí) i od kapitanátu oddílu, byl velmi krojovaný a v těchto věcech okázalý (mj. také proto, aby jakoby navazoval na zakázaného Junáka, kterého vlastně formálně pohltil). Tradici jednotného oblečení oddíl udržoval především na letních táborech, kde se používalo tzv. nástupové oblečení, tvořené tričkem nebo nátělníkem a trenýrkami v barvách podle mužstev, doplněné vždy čapkou. Pro kapitanát během padesátých nebo šedesátých let **Petr** přivezl z námořnické školy v Oděse tři bílé haleny s blankytným límcem.

Když **Bratřka** musel opustit Prahu a odstěhoval se k Ústí nad Labem, velmi rychle tam založil místní pobočku oddílu, tzv. Ústečáky, pod hlavičkou Jachetního oddílu TJ Chemička Ústí. Ti se postupně dopracovali k mnohem jasnějšímu kroji, tvořenému námořnickým oblečením – tmavomodrou halenou a kalhotami s čapkou v tmavomodré barvě s bílým lemlem. Tím byli mnohem blíže skautskému kroji než pražský oddíl. Ústecký oddíl se, po **Bratřkově** smrti, bohužel postupně rozešel, takže do obnovy Junáka se nedochoval, aby mohl do vývoje kroje vodních skautů nějak zasáhnout.

Když přišel rok 1968 a obnova Junáka, trvali mnozí pováleční skauti na obnově krojového předpisu v původní poválečné podobě. To se stalo určitým předmětem diskusí mezi činovníky a jejich nově vzniklými oddíly a Pětkou, podporovanou několika dalšími oddíly přeživšími pod křídly tělovýchovy nebo Svazarmu, která prosazovala větší krojovou volnost, včetně práva nenosit kroje žádné a omezit se na několik symbolů, např. šátek a lilii, v našem případě na čapku (byl velký tlak na návrat k „ahojkám“, které se tenkrát začaly v některých kloboučnictvích objevovat, zatímco čapky jsme si nechávali šít na zakázku podle vzoru propašovaného z nějaké opravdové námořní kadetky). Diskuse dospěla k určitému kompromisu. Místo „ahojek“ se prosadily čapky – bonbonky a my si obarvili košile na modro (první hromadně šité modré košile se objevily až těsně před dalším zákazem Junáka v roce 1970). Šátky jsme si ani nestačili pořídit a přišel třetí zákaz. A tak v tomto krátkém období zářili ve starých krojích jen ti z poválečných Pětkařů a Devítkařů, kteří je ve skříních našli nesežrané od molů. Mezi nimi vždy vynikal **Bob – Jaromír Klika**, který měl, věren skautským zásadám, svůj kroj vždy v naprostém pořádku a neopomněl ho obléci až do pozdního věku při každé příležitosti, naposled v roce 2013 na setkání generací Pětky v Tróji při oslavách 100 let trvání oddílu – přístavu.

Nejvíce se krojovému vzoru přiblížili manželé Heřmánkovi – **Medvěd** a **Želva**, kteří založili v roce 1970 oddíl vlčat a světlušek, který byl na tu krátkou sezónu oblečen do krojů. Dívčí oddíl Pětky (později zvaný Děbenky), který vznikl v roce 1964, měl také své nástupové oblečení a v době krátce obnoveného Junáka nosil i šátky. Po třetím zákazu Junáka jsme i šátky zase odložili a oblečení se přizpůsobilo začlenění do turistických oddílů mládeže TOM pod ČSTV. My a Děbenky pod TJ Slavoj Praha a Heřmánkovci pod TJ Slovan Orbis. Zatímco Slavojáci si udržovali svůj zažitý volný přístup ke stejnokroji, Orbisáci několik let ještě nosili přizpůsobenou skautskou verzi, bez šátků a skautských symbolů, s nášivkou TJ.

Když v sedmdesátých letech vznikly oddíly vlčat – Pišišvoři a světlušek – Sluníčka i ve Slavoji, které se také dohodly na určitém typu oblečení, zejména na tábory, fungovala vlastně v Pětce dost velká „krojová“ nebo spíše oděvní diverzita. Každý oddíl měl trochu jiný přístup a jiné tvůrčí zaujetí pro vzhled svých členů. Neexistovalo žádné jednotné pravidlo. Kluci i Děbenky nosili k nástupovému oblečení čapky, se kterými chodili také vždy, když šli jako oddíl nebo družina-mužstvo někam oficiálně, např. na táboře na výlet, na nákup apod. V osmdesátých letech se u Děbenek objevila oděvní inovace. Jednalo se o tmavomodrou halenu, stříhem vycházející z pětkařské haleny z období před 2. světovou válkou. Ta se velmi líbila a v devadesátých letech, po obnově Junáka a přihlášení se oddílů Pětky ke skautské

organizaci, se ujala jako jednotný slavnostní oděv pro klukovský i dívčí oddíl, doplněný modrým šátkem a čapkou, zvanou obecně „bonbonek“. Tato halena byla také nabídnuta jako vzor pro celostátní kroj vodních skautů, ale ústředí Junáka dalo přednost tradičním košilím, které nejsou zdaleka tak elegantní, a vyžaduje jejich nošení, nedávajíc žádný prostor pro diverzitu a kreativitu, které byly a jsou v Pětce hluboko vžitě.

Shrnutí

Historie a tradice Pětky jsou velmi pestré a bohaté na období vrcholná i útlumová, což se mj. projevilo i ve vývoji postoje ke kroji. Zejména doba, kdy oddíly fungovaly v dobách neskautských a byly nuceny k jisté míře konspirace, podněcovala fantazii a tvůrčí přístup k oděvní kultuře a vypěstovala i hluboké přesvědčení, že na jednotném oblečení záleží nejméně a mnohem důležitější je sdílení společných hodnot – ideálů, které spojují všechny skauty na národní i mezinárodní úrovni, a to bez ohledu zda chodí stejně oblečení nebo ne. Při svých výjezdech do zahraničí, před rokem 1990 do Polska, později i např. do Belgie, se členové Pětky přesvědčili, že opravdovost skautingu nezáleží na kvalitě a úplnosti skautského kroje a dalšího vybavení, které mají skauti na sobě a po ruce, ale na tom, jak opravdově a upřímně se snaží naplňovat skautské ideály - jak svoje skautství „žijí“. Proto bylo Pětkařům druhé poloviny 20. století, kteří prošli dobou neskautskou nebo nesou toto poučení ve svých tradicích, vždy z duše cizí tzv. fangličkářství (které ostatně pranýřoval i **Brat'ka** jako tajemník svazu a šéfredaktor časopisu Junák), onen zvýšený důraz na symboly, úplnost kroje, odborky, nášivky a podobné atributy. Za zcela dostatečné považují užívání hlavních symbolů (lilie, šátek apod.) jako doklad příslušnosti k hnutí a veřejné přihlášení se k základním skautským principům a ideálům. Hájí si své právo na tvůrčí přístup a možnost vyjádřit vlastní tradice i ve zvláštностech oddílového či přístavního stejnokroje, se kterým se pak identifikují mnohem více než s něčím, nadiktovaným krojovým řádem.

Kdesi jsem četl, a teď to asi neocituji přesně, že nosit skautský kroj není povinnost, ale příležitost. Přesto je jeho nošení v jednotné podobě vyžadováno. Domnívám se, že ta myšlenka je dobrá a zcela s ní souhlasím. Ale její naplnění je mylné. Protože právě ta příležitost, nošením skautského kroje se přihlásit k hnutí, by byla mnohem lépe poskytnuta, kdyby za ní byl ponechán dostatečný prostor pro individualitu. Přece nejde o to vychovat v Junáku stejné lidi, ale dobré, skautským ideálům oddané, ale neuniformní osobnosti. Proč je tedy od dětství nutit do uniformity? To byla metoda Pionýra a jiných totalitním režimům oddaných dětských a mládežnických organizací. A všichni ekologové a znalci přírody vědí, že v pestrosti je síla a stabilita společenstev, jejich odolnost vůči nepříznivým vlivům.

Trochu uniformity lze pochopit tam, kde se naši reprezentanti mají odlišit od jiných skupin, např. na jamboree, a kde identifikace se skupinou je důležitá pro nadřazený cíl. V domácím prostředí je ale mnohem vhodnější volnost k pestrosti a odlišnostem, při ponechání určitého omezeného počtu jednotících prvků. Proto by bylo mnohem správnější podněcovat k odlišnosti než požadovat jednotnost. Je to jen formální záležitost, bez skutečného významu, dokonce možná i kontraproduktivní. Ostatně podle krojového řádu je slavnostní vodácká blůza součástí kroje, byť jen příležitostnou, proč tedy trvat na používání základní košile, když k tomu není žádný důležitý důvod?

Historie Československé námořní plavby (5)



Protože Československo byl stát vnitrozemský, lodě mu stavěly loděnice přímořských států - například Polska, Jugoslávie, Bulharska, Japonska



Z hlediska obchodu byl provoz lodí velice rentabilní. Československé lodě zajišťovaly výměnu zboží mj. s Čínou či Kubou, tedy státy v tehdejší době z politických důvodů zčásti blokovány



Umožnily dostat výrobky československého průmyslu do celého světa a bez velkého nároku na devizy dovážet nedostatkové suroviny



Některé lodě si
Československo
nechalo postavit jako
protihodnotu, např.
loď Kladno byla
postavena za výtěžek
za důl na antracit ve
Vietnamu



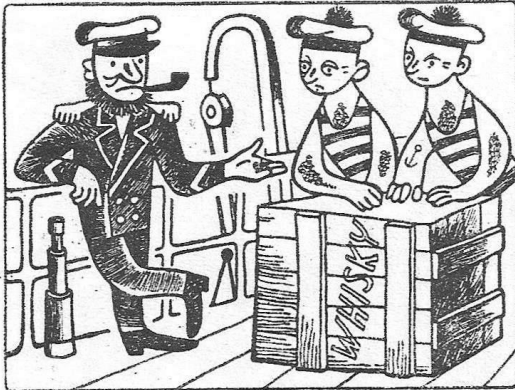
Moderní loď
Vítkovice byla zase
protihodnotou za
důl na železnou
rudu v Etiopii



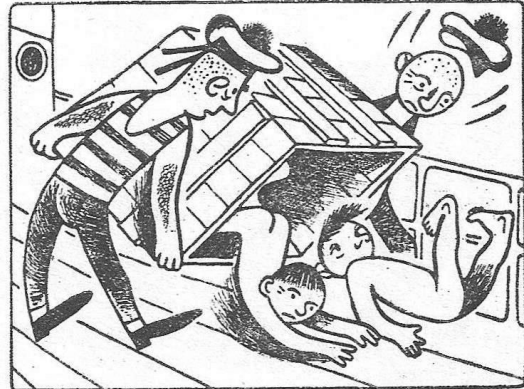
Za 32 let existence (1959-1990)
činila návratnost prostředků
vložených do pořízení lodí 13,7%
ročně, což představuje průměrnou
návratnost 7,3 roku, takže za
stanovenou dobu životnosti 15 let
se vložené prostředky vracely více
než dvakrát!

Pokračování příště

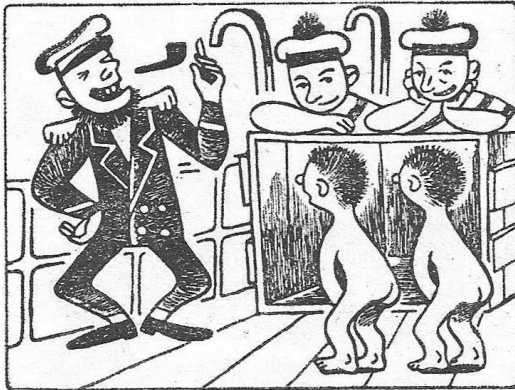
KAŽDÝ ZAČÁTEK JE TĚŽKÝ



Kapitán si olíz' pysky:
Otevřte tu bednu s whisky!



Jak se bedna otáčí,
padají z ní naháči.



Mořský vlk se může usmát:
Tuhle whisky nechám ustát!



Když jsou kluci nahatý,
hned jim skočte pro šaty,

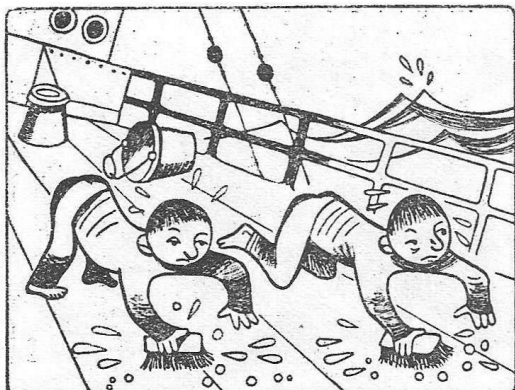


přineste i kartáče,
zapřahnem ty naháče!

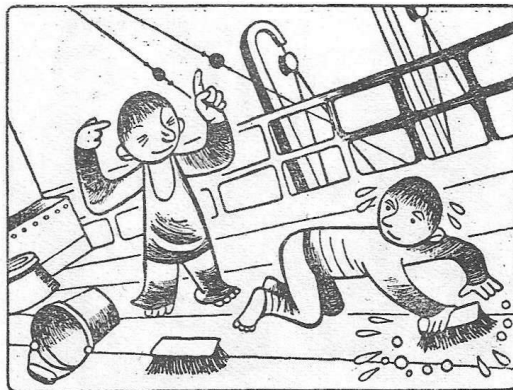


A skautíci na kolenou
skoro pláčou nad tou změnou.

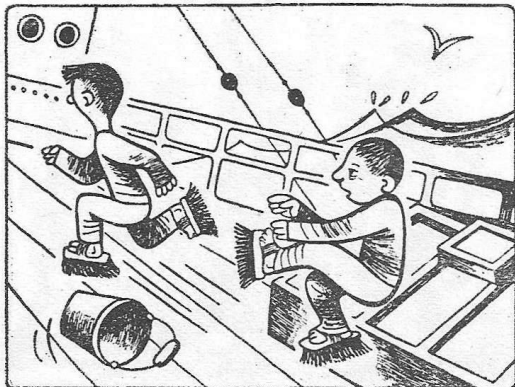
KRASOBRUSLAŘI



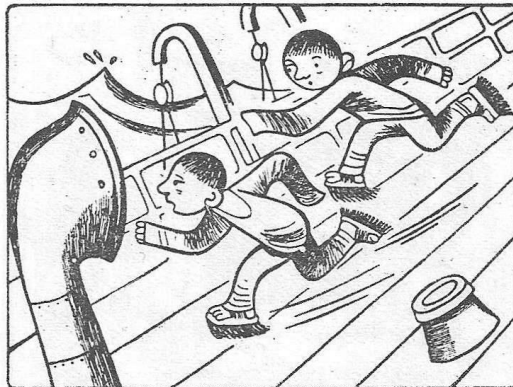
Skauti honí kartáče,
Peškovi je do pláče.



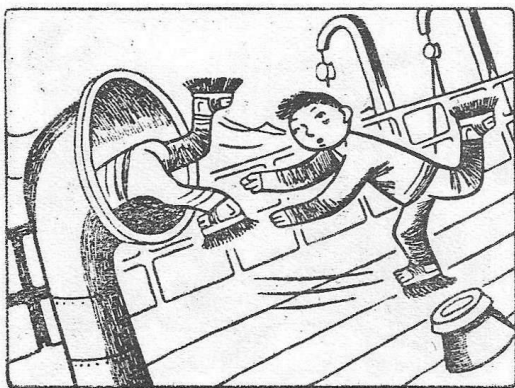
Dobrý nápad je nad zlato,
už vím, Pešku, kudy na to!



Kartáče si připevníme
na nohy a - zabruslíme!



Lešek s Peškem bruslí, leští,
paluba se na neštěstí.



trochu větrem naklání,
kam to Lešek uhání?



Oba letí s švihem ptáků -
po hlavičce do větráku.

Pokračování příště